

STJEPAN SEKEREŠ

ANTROPONIMIJA I TOponimiJA VUKE I OKOLNIH SELA

Sjeverno od Đakova nalazi se pet sela u kojima većinu čine doseljenici od Dervente i okolice. Ti doseljenici su u drugoj polovini 18. vijeka osnovali nova naselja: Josipovac (kasnije nazvano Vuka), Široko Polje i Punitovce, a nešto od njih se naselilo i u starinska sela Beketince i Koritnu.¹ Prema tome bismo očekivali da će u Beketincima i Koritni biti stariji mikroponimi nego u ostalim selima. Ja sam u tom radu obradio antroponime i toponime u tim selima te sam tako dopunio ostale svoje radeove o antroponomima i toponimima u istočnoj Slavoniji. Svi antroponimi i toponimi su označeni u onom obliku kako ih izgovaraju stariji stanovnici u tim selima. Kod mlađeg stanovništva se može čuti izgovor nekih antroponima s drukčijim akcentom, ali velika većina stanovništva ih izgovara onako kako su zabilježeni u tom radu.

Građu za ovu radnju sam sakupljaо u godini 1964.

ANTROPONIMIJA

Imena

U tim selima se još i danas najviše daju djeci svetačka imena, ali poslije drugog svjetskog rata počela su naglo prodirati i narodna imena. Imena se najčešće upotrebljavaju u hipokorističnom obliku, a rjeđe u svom pravom obliku. Međutim, u tim selima postoji mnogo manje hipokorističnih imena nego u središnjem dijelu Slavonske Podravine. Tome je vjerojatno razlog što većinu stanovništva u tim selima čine potomci bosanskih doseljenika koji, vjerojatno, nisu donijeli u taj kraj veći broj hipokorističnih imena. Budući da u tim selima stanuju u ogromnoj većini Hrvati (jedino u Beketincima ima oko 25 srpskih kuća), to sam u tom radu obradio antroponime samo hrvatskog stanovništva u tim selima. Ako se neko ime upotrebljava u svim selima, onda nisam u zagradi označio mjesta gdje se upotrebljava, a ako se upotrebljava samo u nekim mjestima, onda su u zagradi označena mjesta gdje se upotrebljavaju.

¹ S. Pavičić: Podrijetlo naselja i govora u Slavoniji (JA, 1953), str. 275.

Od muških svetačkih imena mogu se u tim selima čuti ova imena: *Márko*, *Fráňo*, *Nikola* (Bt, Pt), *Lúka*, *Ilíja* (Vk, ŠP, Pt), *Ivan* (Vk), *Jákov* (ŠP, Pt), *Bláž* (Pt).

Hipokoristična imena m. r. najčešće se tvore u tom kraju nastavkom -o. Takva imena su danas već posve izgubila svoje hipokoristično značenje i upotrebljavaju se mjesto pravih imena. Primjeri: *Dúro* (Bt), *Dúro*, *Józo* (Bt), *Józo*, *Stípo* (Bt), *Stípo*, *Pávo* (Bt), *Pávo*, *Máto* (Bt), *Máto*, *Ivo* (Bt), *Ivo*, *Ádo* (Bt), *Mijo* (Bt), *Mijo*, *Péro* (Bt), *Péro*, *Šímo* (Vk), *Bóžo* (Vk), *Fábo* (Vk), *Ándro* (ŠP), *Tómo* (ŠP), *Gábrou* (Pt), *Róko* (Pt).

U nekim selima se hipokoristična imena m. r. tvore nastavkom -a. U nekim slavonskim i baranjskim selima takva imena imaju pejorativno značenje, ali u tim selima nema razlike između hipokoristika na -o i na-a, tj. i jedni i drugi hipokoristici služe mjesto pravih imena. Hipokoristična imena se obično daju djeci u djetinjstvu, a onda te osobe zadrže ta imena i kasnije. Primjeri: *Józa* (ŠP, Kt), *Máta* (ŠP, Kt), *Iva* (ŠP, Kt), *Ándra* (ŠP, Kt), *Tóma* (ŠP, Kt), *Stípa* (ŠP, Kt), *Dúra* (*Dúka*) (ŠP, Kt), *Péra* (ŠP, Kt), *Túma* (Pt).

Mnogo rjeđe se tvore hipokoristična imena m. r. nastavcima-eta, -ko i -ica. Ta imena su također izgubila svoje hipokoristično značenje. Primjeri: *Páveta* (Bt), *Dúreta* (Bt); *Mírko* (Bt), *Mírko* (Pt), *Žívko* (Pt); *Stípica* (Kt), *Dúrica* (Kt), *Ívica* (Pt); *Ívša* (Kt).

Od ženskih imena se u tim selima također najčešće upotrebljavaju srećačka imena, a rjeđe narodna imena. Ženska imena se također najčešće upotrebljavaju u hipokorističnom obliku, a rjeđe u pravom obliku. U tim selima se u pravom obliku upotrebljavaju ova ženska imena: *Éva*, *Mártá*, *Marija*, *Ana*, *Rúza*.

Hipokoristična imena ž. r. najčešće se tvore nastavcima -a i -ica. Ta hipokoristična imena su izgubila svoje hipokoristično značenje i upotrebljavaju se mjesto pravih imena. Djeci obično roditelji nadijevaju neka hipokoristična imena i kasnije te osobe zadrže ta imena sve do smrti. Primjeri: *Jéla* (Bt), *Jéla*, *Káta* (Bt), *Káta*, *Mánda* (Bt), *Mánda*, *Júla* (Bt), *Júla*, *Bára* (Bt), *Stáza* (Vk, Pt), *Dúka* (Vk), *Líza* (Vk), *Mára*, *Lúca* (ŠP, Pt), *Jánja* (Pt), *Aga-Jágia* (Pt); *Èvica*, *Jéllica*, *Kática*, *Anica*, *Rúžica*, *Bárica*, *Ívica* (ŠP, Pt), *Mándica*, *Agica-Jágica* (Pt).

Rjeđe se hipokoristična imena ž. r. tvore nastavcima -ka, -ara i -aća. Hipokoristična imena na -ka su izgubila svoje hipokoristično značenje, dok hipokoristična imena na -ara i -aća imaju najčešće podrugljivo značenje. U Vuki hipokoristična imena na -ka imaju još i danas hipokoristično značenje. Primjeri: *Jélka* (Vk, ŠP), *Anka* (Vk, Kt), *Pávka* (Vk, Pt), *Fránka* (Vk), *Ívka* (ŠP, Pt); *Kátara* (Vk), *Ankara* (Vk); *Lizača* (Vk).

U Vuki i Koritni se upotrebljavaju i hipokoristična imena s nastavkom -a i kratkosilaznim akcentom, koja u Vuki imaju najčešće pejorativno značenje, dok se u Koritni upotrebljavaju mjesto pravih imena. Primjeri: *Káta* (Vk, Kt), *Mára* (Vk, Kt), *Júla* (Vk, Kt), *Rúža* (Vk, Kt), *Ana* (Vk, Kt).

Prema prezimenima i nadimcima možemo zaključiti da je u staro doba u istim selima bilo i drugih imena, koja su kasnije napuštena. Tako su od muških imena pored današnjih postojala i ova imena: *Filip*, *Janko*, *Veselin*,

Augustin, Juraj, Tadija, Miladin. Hipokoristična imena m. r. tvorila su se još i ovim nastavcima: -ac, -ač, -ak, -an, -ko, Štefanac, Gregač, Vidak, Vrban, -oš, -ula: Štefanac, Gregač, Vidak, Vrban, Ivanko, Matko, Matoš, Markula. Od ženskih imena pored današnjih postojala su još i ova imena: Janča, Malča, Maruša.

Prezimena

U radnji su označena prezimena onih stanovnika koji su živjeli u tim selima još prije drugog svjetskog rata, dok novijih prezimena nisam bilježio. Budući da u tim selima žive najviše potomci bosanskih doseljenika, to će u njima biti malo starih slavenskih prezimena. U Beketincima sam uz prezimena srpskih stanovnika stavio u zagradu slovo S (Srbin).

Beketinci:

Andelić (S), Bäreš, Bëgović, Büćek (Slovačka), Cvâncić, Fräjt, Gëtoš (Slovačka), Hövanjec (Slovačka), Hnátek (Češka), Järebić, Želoshek (Štajerska), Jövičić (S), Klájzner, Márkula, Mátić, Matôšević, Mijátović (S), Miletić (S), Rébić, Símić (S), Užnik, Vidáković, Zákupski (Tordinci), Zdrávčević.

Koritna:

Augustínović, Blážević, Brodánac, Dúkmanić, Ěrnješ (pustara kod Ernestinova), Ěrvacić, Gálac (pustara), Gradištánac, Gregáčević (Tomašanci), Jánčić, Josipović, Júrjević (Semeljci), Kálapus (pustara), Kereš (Novi Mikanovci), Korájac, Kuléšević (Bačka), Lončárević, Marínović, Miladínović, Păčarić, Păp (pustara), Rèbekić (Vuka), Samáražić, Srémac, Šéligo (Hrvat. zagorje), Tákāč (Madarska), Trubéljak, Vidáković (Tomašanci), Vŕbanic, Zégnal (Gara).

Vuka:

Biškić, Búbalo, Čarápović, Döboš, Domázet, Ěljuga, Filípović, Fírić, Gređić (Tomašanci), Hözlinger, Ivánović, Kečinović, Kláić, Kópljár, Krájnović, Křínić, Málčić, Marínović, Matánović, Rébić, Sák (Retkovci), Šerbetić, Šúšak, Šúvak, Tríber, Vráčević (Trnava).

Široko Polje:

Blažéković, Délíć, Dùgàndžić, Džámbić, Ěržić, Fékete, Ěvánković, Jánković (Tomašanci), Kájzer (Slovačka), Kèdveši (Bezdan), Klájíć, Lájoš (Sombor), Lázić, Májic, Mándić, Márusić, Pávičić (izumrlji), Šúšak, Vágand (Bačka), Veselínović.

Punitovci:

Bálažić, Bážant (Češka), Belvánović, Blážević, Brkić, Dílić, Hörvát (Baranja), Ilíć, Jákovac (Gorski kotar), Kováčević, Ladárević, Lózić, Márusić, Mátković, Matôšević, Milánović, Périć, Poljárević, Stipánović, Šišan, Štefančić, Šúvarić, Tádijan, Viddković (Kešinci).

U tim selima prezimena se najčešće završavaju na -ović i -ić. Imenice s nastavkom -ic znače nešto umanjeno, mlado, što je rođeno od onoga što osnovna riječ znači. Primjeri: Begović, Vidaković, Zdravčević, Ivanović,

Kečinović, Marinović, Matanović, Blažeković, Ivanović, Augustinović, Blažević; Jarebić, Klaić, Rebić, Delić, Lazić, Mandić, Rebekić, Vrbanić, Brkić, Marušić itd.

Mnogo rijeda su prezimena na -ac i -ak. Nastavkom -ac se najčešće tvore prezimena od imena kraja, a rijede od ličnih imena; nastavkom -ak najčešće prezimena od pridjevskih osnova. Primjeri: Brođanac, Galac, Gradištanac, Korajac, Sremac, Jakovac; Šušak, Šuvak, Trubeljak.

Prezimena u Vuki i okolnim selima najčešće su patronimici: Márkula: Márkula, Mátic : Mátó, Vidáković : Vidák, Filípović : Filip, Ivánović : Ivan, Marínović : Márin, Matánović : Mátan, Blažéković : Blažek itd.

Mnogo manje prezimena je postalo po majčinu imenu (matronimici): Málčić : Málča, Ěržić : Ěrža, Májic : Mája, Mándic : Mánda, Jánčić : Jánča, Rèbeka : Rèbeka.

Neka prezimena su nastala prema očevu zanimanju ili zvanju: Bégović : bég, Ūžnik : ūžnik (?), Kópljár : kópljár, Vráčević : vráč, Lončárević : lónčár, Páčarić : páčar, Samárdžić : samárdžija, Kováčević : kóváč, Laďárević : ládár, Poljárević : póljár.

Neka prezimena su nastala po nekim očevim osobinama (tjelesnim ili duševnim): Šúvak : šúvak, Délíć : dělija (Deljić > Delić), Dùgándžić : dùgan, Ěrvačić : (ě)rvač, Bíkić : bíko, Šíšan : šíšan.

Nekoliko prezimena je nastalo prema mjestu ili kraju odakle potječe otac porodice: Brođanac : Brođánci, Gradištanac : Grádište, Srémac : Srém.

Neka prezimena su nastala po ptici koju je otac porodice češće lovio ili joj je po nečemu bio sličan: Järebić : järēb.

Nekoliko prezimena je nastalo po imenu predmeta koji je izrađivao ili prodavao otac porodice: Čarápović : čárapa, Döboš : döboš (bubanj), Šérbetić : šérbet.

Neka prezimena su nastala po nekoj radnji koju je izvodio otac porodice: Búbalo : búbati.

Nejasnog su porijekla ova prezimena: Bäreš, Cváncić, Ěljuga, Fírić, Kečinović, Kínić, Rébić, Šúšak, Gálac, Kuléšević, Belvánović, Dílić, Šúvarić.

Nadimci

U selima toga kraja postoje i nadimci, koji su nastali iz potrebe za lakšom orijentacijom kada je u selima bilo više lica s istim imenom i prezimenom. Takvi nadimci postoje u svim starijim selima istočne Slavonije i južne Baranje.

Nadimci u Vuki i okolnim selima:

Koritna:

Augustinović : Bibíćevi, Bláževi; Blážević : Ándrčini, Ándrini, Đükini; Brođanac : Lóparčevi; Dükmanić : Kólárevi; Ěrvačić : Ivini, Tómčini, Vídovi; Gradištanac : Blážičevi, Míškovi, Šimíćevi; Gregáčević : Tomašánački; Jánčić : Crnádini; Josipović : Ívkini, Léksini, Stájkini; Júrjević : Pétrićevi; Korájac : Ándráševi, Jósini, Périmi; Lončárević : Slávićevi; Marínović : Matóševi; Miladínović : Bártołovi; Páčarić : Bláškovi; Rebekić : Bláževi; Rébić : Pávini; Samárdžić : Káljinji (Kalist-Kalja); Vidaković : Lístićevi; Vrbanić : Tómićevi; Zegnal : Gárčevi (Gara).

Vuka:

Čarápović : Čarapin; Doboš : Dobroš; Filipović : Filipović; Házlinger : Nákini; Ivánović : Ivánović; Klaić : Kováčevi; Krájnović : Bádzini, Gášini, Prdešovi; Málcić : Pálušcevi; Matánović : Mátkovi; Sák : Mócini; Šerbetić : Mócini; Šuwak : Botárevi; Tríber : Fráncalovi; Vráčević : Trnávčevi.

Široko Polje:

Blažéković : Lükini; Délíć : Čeburini, Kréjini; Dúgandžić : Ándraškovi, Filini; Ěržić : Kováčevi, Stípini; Klájić : Džinini, Júrišini, Samókresovi; Lájoš : Sumbórčevi (Sombor); Lázić : Martinčevi; Májić : Májicevi, Páučovarov; Mándić : Bárišini, Matánčevi, Pávini; Márushić : Józipovi, Mátanovi; Šúšak : Dükini, Mátanovi; Veselínović : Džinini.

Punitovci:

Balažić : Pópčevi; Bažant : Johánčicévi; Blážević : Dónini; Brkić : Búčini, Krúpini; Drlić : Jánjini, Ródini; Ilći : Ársini; Jákovac : Feketovi; Kováčević : Sjéčkárovi; Ladárević : Furlanovi; Lázic : Vrbanovi; Márushić : Lóvini; Mátković : Béntanovi; Matóšević : Mündáševi; Milánović : Čóvini, Józini, Pápini, Páviciini, Rótini, Stípičkovi, Šimunovi; Périć : Rúžanovi; Poljarević : Bóžini, Cvítkini, Čévinovi, Đirinovi (Grcini); Stipánović : Bílčevi, Júkini, Kélerovi; Štefančić : Číčkovi; Šúvarić : Ákini; Tádijan : Cálánovi; Vidáković : Jóvanovi, Kešinčevi.

Ostale porodice se nazivaju prema porodičnom prezimenu. Pri izvođenju tih naziva često se duga prezimena skraćuju na taj način da se ispusti koji slog (*Kuléšević* : Kuléševi, Biškić : Biškini, Domázet : Dómastovi, Belvánović : Belvánovi).

Najviše nadimaka je nastalo prema očevu imenu: Andrijini : Ándrija, Níkini : Níko, Gášini : Gášo, Mátkovi : Mátko, Mócini : Móco, Lükini : Lükin, Stípini : Stípo, Martinčevi : Martínac itd.

Mnogo rjeđe su nadimci nastali prema majčinu imenu: Ívkini : Ívka, Stájkini : Stájka, Jánjini : Jánja, Júkini : Júka, Ákini : Áka.

Neki nadimci su nastali po očevu zanimanju ili zvanju: Vráčevičevi : vráč, Kováčevi : kováč, Botárevi : bőtár (bota = dućan), Sjéčkárovi : sjéčkár, Lóvini : lóvo (lòvac), Kélerovi : kélér (njem. Kellerman = podrumar).

Neki nadimci su nastali po mjestu odakle je doselio otac porodice: Trnávčevi : Trnávčevi (Trnava), Sumbórčevi : Sombórac (Sombor), Gárčevi : Gárac (Gára), Kešinčevi : Kešinac (Kešinci).

Neki nadimci su nastali po nekoj osobini (fizičkoj ili duševnoj) oca porodice. Takvi nadimci su najčešće podugljiva karaktera. Primjeri: Prdešovi : pŕdeš, Bílčevi : bílac, Cvíkini : cvíko, Ródini : ródo (kao rodo).

Nejasnog su porijekla ovi nadimci: Tábakovi, Bádzini, Čeburini, Džinini, Samókresovi, Páučovarov, Lóparčevi, Crnádini, Dónini, Búčini, Krúpini, Furlanovi, Vrbanovi, Béntanovi, Mündáševi, Rótini, Rúžanovi, Đirinovi, Číčkovi, Cálánovi, Čévinovi.

Svi toponimi u ovoj radnji podijeljeni su u ove skupine: I. Naselja (dijelovi naselja, ulice). 2. Polja (poljski predjeli, šumski predjeli). 3. Vode (potoci, kanali, bare).

Naselja

Bèketinci. — U tom selu su ispočetka stanovali samo Srbi.² Između 1757-1758. doselilo je u to mjesto 10 hrvatskih porodica iz derventskog kotara (ponajviše iz Plehana i okolice).³ Kasnije je doselilo u to mjesto i nešto stanovnika iz Štajerske i Čehoslovačke. Danas u Beketincima ima 200 kuća, od čega su oko 150 kuća Hrvati, a ostalo Srbi. Ime sela je vjerojatno nastalo prema glagolu beketati (blejati, bučati). Manje je vjerojatno da je ime sela nastalo prema ličnom imenu Beketa (hipokoristik od Berislav). Dijelovi sela jesu: 1. *Šòkački krâj*. U tom kraju stanuju Hrvati. 2. *Srpski krâj*. U tom kraju stanuju Srbi.

Kòritna. — To je starinsko hrvatsko selo.⁴ U to selo je sredinom 18. st. naselilo nešto hrvatskih doseljenika iz derventskog kotara.⁵ Kasnije je naselilo u to mjesto i nešto doseljenika iz okolnih sela, Baćke i Hrvatskog zagorja. Danas u tom selu ima oko 300 hrvatskih kuća. Po kazivanju seljaka ime sela je nastalo prema imenu bara Veliki i Mali koritnjak, koje su se nalazile na mjestu današnjeg sela. Dijelovi su sela: 1. *Sember*. U tom predjelu je vjerojatno stanovaao koji doseljenik iz Semberije (ime brijege u broćkom kotaru; predjel u sjeveroistočnoj Bosni). 2. *Mali krâj* (manji predjel). 3. *Dugacki krâj* (veći predjel). 4. *Ciganjski ütvaj*. Taj predjel je dobio ime po pašnjaku Utvaj, na kome su nekada stanovali Cigani. 5. *Selenča*. Taj predjel je dobio ime po jednom doseljeniku iz Selenče (Baćka), koji je stanovaao u tom kraju. 6. *Blážev sôkák* (po nekom Blažu, koji je stanovaao u tom sokaku). 7. *Brežnica* (po bari s tim imenom, uz koju se nalazi taj predjel).

Vûka. — To selo, koje se najprije zvalo Josipovac, osnovali su oko 1857-1858. hrvatski doseljenici iz derventskog kotara (ponajviše iz Plehana i okolice)⁶. Kasnije je u to selo doselilo i nešto Dalmatinaca.⁷ Danas u tom selu ima preko 200 hrvatskih kuća. Ime sela je nastalo prema rijeci (i kanalu) s nazivom Vuka. Dijelovi sela jesu: 1. *Görnji krâj* (prema Đakovu). 2. *Dôlnji krâj* (prema Osijeku). 3. *Kôlodvorska ülica* (vodi prema željezničkoj stanici). 4. *Béketačka ülica* (vodi prema Beketincima). 5. *Osječka ülica* (vodi prema Osijeku).

Široko Pôlje. — To selo su oko 1757-1758. osnovali hrvatski doseljenici iz derventskog kotara (od Plehana i okolice).⁸ Kasnije je došlo u to selo i nešto doseljenika iz Baćke i okolnih sela. Danas u tom mjestu ima oko 200 kuća. Naziv sela je nastao po širokom polju koje se prostire uz to naselje.

² S. Pavičić: Podrijetlo naselja i govora u Slavoniji, str. 273.

³ S. Pavičić: Podrijetlo naselja i govora u Slavoniji, str. 275.

⁴ Ibid., str. 271.

⁵ Ibid., str. 275.

⁶ Ibid., str. 275.

⁷ Ibid., str. 277.

⁸ Ibid., str. 275.

Dijelovi su sela: *I. Gornji krâj* (malo viši predjel). *2. Dôlnji krâj* (malo niži predjel, koji se pruža prema željezničkoj stanici. *3. Sokâćić* (najmanja ulica u kojoj ima samo pet kuća). Taj predjel je izgrađen na mjestu gdje je nekada bio pašnjak. Naziv je mogao nastati prema riječi utva (vrsta divlje patke). Manje je vjerojatno da bi naziv mogao nastati prema ženskom imenu Utva.

Punitovci. — To je starinsko hrvatsko selo.⁹ Sredinom 18. st. u to mjesto je doselilo dosta doseljenika iz derventskog kotara u Bosni.¹⁰ Kasnije je u to selo došlo i nešto doseljenika iz okolice i Baranje, ali većinu su sačuvali bosanski doseljenici.¹¹ Danas u tom selu ima oko 200 hrvatskih kuća. Naziv sela je nastao prema imenu Ponit. To je bio mađarski plemić, koji je u 13. vijeku bio posjednik toga kraja.¹² Dijelovi su sela: *I. Domòvski krâj*. U tom dijelu stanuju većinom starosjedioci. *2. Kèkecki kraj*. Taj kraj je vjerojatno dobio naziv po muškom nadimku Kekec. *3. Vrbânci*. U tom kraju je nekada bilo dosta vrba. *4. Sokâćić* (najmanja ulica u selu).

Nazivi naselja i njihovi dijelovi u Vuki i okolnim selima nastali su na razne načine:

1. Prema osobama, porodicama i nacionalnim grupama koje su u tom mjestu ili predjelu stanovale, koje su bile vlasnice toga mjesta ili predjela ili koje su osnovale to mjesto: *Šôkački krâj* (Bt), *Sârpski krâj* (Bt), *Ciganjski ûtvaj* (Kt), *Blâžev sôkâk* (Kt), *Punitovci* (Pt), *Domòvski krâj* (Pt), *Kèkecki krâj* (Pt).

2. Prema obliku ili položaju na kome se nalazi mjesto ili predjel: *Kôritna* (Kt), *Mâli krâj* (Kt), *Dûgački krâj* (Kt), *Gornji krâj* (Vk), *Dôlnji krâj* (Vk), *Širôko Pôlje* (ŠP), *Gornji krâj* (SP), *Dôlnji krâj* (SP), *Sokâćić* (ŠP), *Sokâćić* (Pt).

3. Po nekom mjestu prema kojemu vodi ulica u selu: *Kôlodvorska ulica* (Vk), *Bèketinačka ulica* (Vk), *Ösječka ulica* (Vk).

4. Po nekom mjestu ili kraju iz kojega potječu neki stanovnici u tom predjelu: *Sêmber* (Kt), *Sêlenča* (Kt).

5. Prema biljkama kojih je nekada mnogo bilo u tom mjestu ili predjelu: *Vrbânci* (Pt).

6. Prema nazivu nekog predjela ili vode uz koje se nalazi to mjesto ili predjel: *Brêžnica* (Kt), *Vûka* (Vk), *Ütvâr* (ŠP).

7. Prema nekoj radnji koja se vršila u tom mjestu: *Bèketinci* (Bt).

Polja

Polja i dijelovi polja (mikrotoponimi) su dobili nazine:

1. Po biljkama kojih je nekada mnogo bilo u tim predjelima: *Krušići* (Bt), *Brëstic* (Bt), *Klènic* (Bt), *Trëšnjica* (Bt),¹³ *Gravarica* (Kt), *Topôlik*

⁹ S. Pavičić: Podrijetlo naselja i govora u Slavoniji, str. 271.

¹⁰ Ibid., str. 275.

¹¹ Ibid., str. 277.

¹² Rječnik Jugoslavenske akademije.

¹³ Nazivi šumskih predjela su razmaknuti.

(Kt), *Präprätovac* (Kt), *Lúžac* (Kt), *Bökörda* (Kt), *Ràstík* (Vk), *Oskoruš* (Vk), *Pròsine* (ŠP), *Vèliki brìzik* (ŠP), *Máli brìzik* (ŠP), *Östruge* (ostru-ga = kupina) (ŠP), *Gràbine* (ŠP).

2. Mnogi predjeli su dobili ime po vlasnicima kojima su pripadali ti predjeli ili neke parcele u tim predjelima: *Márkovci* (Bt), *Dávidòvci* (Bt), *Sékina bàra* (Bt), *Bènin bòstan* (Kt), *Késcinci* (Vk), *Ürbärija* (Vk), *Jakó-bovci* (ŠP), *Bènetinci* (Pt), *Srimoši* (Pt), *Živkuše* (Pt), *Fátine* (Pt), *Gorjánska ùrbärija* (Pt).

3. Neki predjeli su dobili ime po nekim osobinama zemljišta (u pravom ili prenesenom obliku): *Dùgačka lénija* (Bt), *Kratina* (Kt), *Gréda* (Kt), *Pljó-štavina* (Kt), *Kämenica* (Kt), *Škùlje* (škulja = jama, rupa), (Vk), *Dòbra zèmlja* (ŠP), *Vèliko pòlje* (ŠP), *Lípo pòlje* (Pt), *Cr̄na bàra* (Pt), *Tròbare* (Pt), *Vreténa* (Pt).

4. Neki predjeli su dobili naziv prema položaju gdje se nalaze: *Budžáci* (Bt), *Podlivade* (Bt), *Vrpòlje* (Bt), *Kod kòtaca* (Kt) *Tük* (kut) (Vk), *Sástavci* (gdje se sastaju dva kanala) (Vk), *Kod námeta* (Vk), *Àda* (Vk), *Budžáčić* (Vk), *Prekòvuka* (Pt).

5. Mnogi predjeli su dobili ime po kulturama kojima su nekada bili namijenjeni: *Kr̄ćevine* (Bt), *Bòstan* (Bt), *Dùbravica* (Kt), *Pàšnik* (Kt), *Gájevi* (Kt), *Bènin bòstan* (Kt), *Dùbrave* (Vk), *Málo plàndište* (Vk), *Vèliko plàndište* (Vk), *Bijéle klàde* (Vk), *Sòlični lúg* (Vk), *Bášča* (ŠP), *Pànjik* (ŠP), *Sònični lúg* (ŠP), *Sjèče* (Pt).

6. Prema životinjama kojih je nekada bilo u tim predjelima: *Ródnjak* (Bt), *Mèdviš* (Kt), *Kùčkòvci* (ŠP), *Švràkovnják* (ŠP).

7. Po građevinama ili naseljima koja su nekad bila u tim predjelima: *Gática* (Bt), *Salàšić* (Bt), *Crkvište* (Kt), *Sèlište* (Kt), *Ögrade* (Vk), *Lénija* (ŠP).

8. Po gomilama odsječenog drveća koje se nalazilo u predjelima: *Ivèrići* (Pt), *Bijéle klàde* (Vk), *Pànjik* (ŠP).

9. Po nekoj radnji koja se u njima vršila: *Požàrike* (Kt), *Tólkovac* (tolkovati = tumačiti) (ŠP), *Sjèče* (Pt).

10. Prema izvoru koji se nalazio u tom predjelu: *Vrèlo* (Kt).

11. Prema zajedničkom nazivu za zemljišni predjel ili parcelu: *Njiva* (ŠP).

Nejasnog su porijekla ovi mikrotoponimi: *Bèntez* (Bt), *Kõnluk* (Kt), *Kljúč* (Vk), *Šelèvtak* (ŠP), *Zábled* (Pt).

Vode

Potoci, kanali i bare (hidronimi) su dobili nazine:

1. Po životinjama kojih je nekada bilo u tim vodama ili uz njih: *Vüka* (kanal) (Bt, Vk, Pt), *Mèdviš* (kanal) (Kt), *Ütvalj* (bara) (Vk).

2. Po vlasnicima kojima su pripadali: *Késcinácka bàra* (potok) (Vk).

3. Po nekim građevinama koje su nekada postojale uz te vode: *Ciglàná* (bara) (ŠP), *Ciglàná* (bara) (Pt).

4. Po nekim osobinama tih voda: *Mâli kânâl* (Kt), *Mâla Ôsatina* (kanal) (ŠP), *Velika Ôsatina* (kanal) (ŠP).

5. Po nekim prirodnim pojavama koje su se javljale u tim vodama: *Vrtlog* (bara) (ŠP).

Nejasnog su porijekla ove vode: *Lôncija* (kanal) (Bt).

SISTEMATIKA TOPONIMIJE VUKE I OKOLNIH SELA

Gotovo svi toponimi u tim selima su hrvatskog porijekla, jedino ima nekoliko toponima turskog porijekla. Ti toponimi su mogli nastati za vrijeme turske vladavine u tom kraju, kada je u narodni govor ušlo dosta turskih riječi.

Prema sufiksima možemo toponime tih sela svrstati ovako:

Toponimi sa sufiksom -a označuju mjesto gdje se nalazi ono što osnovna riječ znači: Vuka.

Toponimi sa sufiksom -ac najčešće označuju pripadanje osobi koju označuje osnovna riječ, a rijeđe označuje mjesto gdje se nalazi ono što osnovna riječ znači: Markovci (Bt), Davidovci (Bt), Lužac (Kt), Prapratovac (Kt), Kešinci (Vk), Jakobovci (ŠP), Benetinci (ŠP), Kučkovci (ŠP), Punitovci (Pt).

Toponimi sa sufiksima -ak, -alj, -avina, -da, -ica, -ić, -ik, -ina, -iš, -ište, označuju da se u predjelu nalazilo ono što osnovna riječ znači:

a) Sastavci (Vk), Švrakovnjak (ŠP), Šelevrtak (ŠP). Rijedje takvi toponimi označuju mjesto gdje se nalazi predjel: Budžaci (Bt).

b) Utvalj (Vk).

c) Pljoštavina (pljošta = bara) (Kt).

d) Bokorda (Kt).

e) Trešnjica (Bt), Gatica (Bt), Gravarica (Kt), Kamenica (Kt), Dubravica (Kt).

f) Brestić (Bt), Klenić (Bt), Iverići (Pt). Neki toponimi s tim sufiksom imaju deminutivno značenje: Salašić (Bt), Budžaćić (Bt).

g) Topolik (Kt), Rastik (Vk), Mali brzik (Šp), Veliki brzik (Šp), Panjik (Šp).

h) Prosine (ŠP), Grabine (ŠP). Neki toponimi s tim nastavkom označuju da je predjel posjedovao ono svojstvo koje označuje osnovna riječ: Kratina (Kt),

i) Medviš (Kt)

j) Crkvište (Kt), Selište (Kt)

Toponimi sa sufiksom -na označuju da je predjel posjedovao svojstva kakva ima osnovna riječ: Koritna (Kt).

Toponimi sa sufiksom -jak označuju da se u predjelu nalazilo ono što označuje osnovna riječ: Rodnjak (Bt).

Toponimi sa sufiksom -oš označuju da je predjel pripadao onom vlasniku kojeg označuje osnovna riječ: Srimoši (Pt).

Toponimi sa sufiksom -uš označuju da je predjel pripadao onoj osobi koju označuje osnovna riječ: Živkuše (Pt).

U tim selima ima dosta sastavljenih toponima. Kod takvih toponima prvi dio je najčešće opisni pridjev, a drugi dio zajednička ili vlastita ime-

nica: Dugačka lenija (Bt), Mali kanal (Kt), Malo plandište (Vk), Veliko plan-dište (Vk), Bijele klade (Vk), Široko polje (ŠP), Veliki brizik (ŠP), Mali brizik (ŠP), Dobra zemlja (ŠP), Veliko polje (ŠP), Mala Osatina (ŠP), Velika Osatina (ŠP), Lipo polje (Pt), Crna bara (Pt).

Kod sastavljenih toponima prvi dio je ponekad i posvojni pridjev (na -in i -ski): Benin bostan (Kt), Kešinačka bara (Vk), Solični lug (Vk), Sonički lug (ŠP), Gorjanska urbarija (Pt).

Kod nekoliko sastavljenih toponima prvi dio je prijedlog, a drugi dio zajednička imenica: Kod kotaca (Kt), Kod nameta (Vk).

U tim selima sam zabilježio i nekoliko složenih toponima, kojima je prvi dio prijedlog, a drugi dio imenica: Vrpolje (Bt), Međubare (Vk), Podlivade (Pt), Zabled (Pt), Prekovuka (Pt).

REGISTAR ANTROPOONIMIJE

Ado	Blažićevi	Đurica
Aga	Botarevi	Đuro
Agica	Božo	
Akini	Božini	Eljuga
Andra	Brkić	
Andraševi	Brođanac	Ernješ
Andraškovi	Bubalo	Ervačić
Andrčini	Buček	Erža
Andrijini	Bućini	Eržić
Andrini		Eva
Andro	Calanovi	Evica
Andelić	Crnadini	
Anka	Cvančić	Fabo
Ankara	Cvrkini	Fekete
Arsini		Feketovi
Augustin	Čarapović	Filini
Augustinović	Čeburini	Filip
Badžini	Čevinovi	Filipović
Balažić	Čičkovi	Firić
Bara	Čovini	Frajt
Barać		Francalovi
Barica	Delić	Franka
Barišini	Doboš	Franjo
Bartolovi	Domazet	Furlanovi
Bažant	Drićić	
Begović	Dugandžić	Gabro
Belvanović	Dukmanić	Galac
Bentanovi	Džambic	Garčevi
Bibićevi	Džinini	Gašini
Bilčevi		Getoš
Biškić	Đirinovi	Gradištanac
Blaškovi	Donini	Grega
Blaž	Duka	Gregač
Blažeković	Đukini	Gregačević
Blaževi	Dura	Grgić
Blažević	Dureta	Grcini

Hnatek	Kedveši	Matkovi
Horvat	Kelerovi	Matković
Hovanjec	Kereš	Mato
Hozlinger	Kešinčevi	Matoš
Ilić	Klaić	Matoševi
Ilija	Klajić	Matošević
Iva	Klajzner	Mijo
Ivan	Kolarevi	Mijatović
Ivanko	Kopljari	Miladin
Ivanković	Korac	Miladinović
Ivanović	Kovačevi	Milanović
Ivanačevi	Kovačević	Miletić
Ivica	Krajnović	Mirko
Ivini	Krejini	Miškovi
Ivka	Krnić	Mocini
Ivkini	Krupini	Mundasevi
Ivo	Kulešević	Nikini
Ivša	Ladarević	Nikola
Jaga	Lajoš	
Jagica	Lazić	Pačarić
Jakov	Leksini	Paluščevi
Jakovac	Lističevi	Pap
Janča	Liza	Papini
Jančić	Lizača	Paučvarovi
Jančikovi	Lončarević	Paveta
Janko	Loparčevi	Pavičić
Janković	Lovini	Pavini
Janja	Ložić	Pavka
Janjini	Luca	Pavo
Jarebić	Luka	Pera
Jela	Lukinovi	Perić/Perini
Jelica	Ljuba	Pero
Jelka		Petrićevi
Jelošek		Poljarević
Johančićevi	Majić	Popčevi
Josini	Malča	Prdešovi
Josipović	Malčić	
Jovanovi	Manda	Rebekić
Jovičić	Mandica	Rebić
Joza	Mandić	Reza
Jozini	Mara	Rodini
Jozipovi	Marica	Roko
Jozo	Marija	Rotini
Jukini	Marin	Ruža
Jula	Marinović	Ružanovi
Julkha	Marko	Ružica
Juraj	Markula	
Jurišini	Marta	Samokresovi
Jurjević	Martinčević	Sak
Kajzer	Maruša	Simić
Kalapuš	Marušić	Sječkarovi
Kaljini	Mata	Slavičevi
Kata	Matančevi	Sremac
Katara	Matanovi	Stajkini
Katica	Matanović	Stana
Kečinović	Matić	Stanko
	Matija	Staža
	Matko	Stipa

Stipanović	Tabakovi	Veselinović
Stipica	Tadija	Vidaković
Stipićkovi	Tadijan	Vidovi
Stipini	Takač	Vračević
Stipo	Toma	Vračevičevi
Sumborčevi	Tomašanački	Vrban
Šeligo	Tomčini	Vrbanić
Šerbetić	Tomicevi	Vrbanovi
Šimićevi	Tomo	Zakupski
Šimo	Triber	Zdravčević
Šimunovi	Trnavčevi	Zegnal
Šišan	Trubeljak	
Štefanac	Tuna	Živko
Štefančić		
Šušak	Užnik	
Šuvak	Vajgand	
Suvarić	Veselin	

REGISTAR TOPONIMIJE

Ada	Gorjanska urbarija	Markovci
Bašča	Gornji kraj	Medviš
Beketinačka ulica	Grabine	Medubare
Beketinci	Gravarica	
Benetinci	Grede	Njiva
Benin bostan	Jakobovci	Ograde
Bentez		Osatina
Bijele klade	Kamenica	Osječka ulica
Blažev sokak	Kekecki kraj	Oskoruš
Bokorda	Kešinačka bara	Ostruge
Bostan	Kešinci	
Brestić	Klenić	Panjik
Brežnica	Ključ	Pašnik
Budžaci	Kod kotaca	Pljoštavina
Budžačić	Kod nameta/Kolodvorska ulica	Podlivade
Ciganjski utvaj	Konluk	Požarike
Ciglana	Koritna	Prapratovac
Crkvište	Kratina	Prekovuka
Crna bara	Krčevine	Prosine
	Krušici	Punitovci
Davidovci	Kućkovci	Rastik
Dobra zemlja		Rodnjak
Dolnji kraj	Lenija	
Domovski kraj	Lipo polje	Salašić
Dubrave	Loncija	Sastavci
Dubravica	Lužac	Sekina bara
Dugačka lenija	Mala Osatina	Selenča
Dugački kraj	Mali brizik	Selište
Fatine	Mali kanal	Sember
Gajevi	Mali kraj	Sječe
Gatica	Malo plandište	Sokačić
		Soličini lug

Sonični lug	Trešnjica	Vrbanjci
Srimoši	Trobare	Vrelo
Srpski kraj	Tuk	Vretena
Šelevrtak	Urbarija	Vrpolje
Široko Polje	Utvalj	Vuka
Škulje	Utvar	Zableđ
Šokački kraj	Velika Ostaina	Živkuše
Švrakovnjak	Veliki brizik	
Tolkovac	Veliko plandište	
Topolik	Veliko polje	

